

---

## Månedernes mystiske navne

---

- **januar** opkaldt efter Janus, der var gud for begyndelse
- **februar** kommer af latinsk *februare* = rense. Februar var den måned, hvor man rensede sig før det nye år, som oprindeligt begyndte i marts
- **marts** opkaldt efter den romerske krigsgud Mars
- **april** kommer formentlig af latinsk *apros* = den bagefter. April var den anden måned i oldtidens Rom
- **maj** opkaldt efter den græske gudinde Maia. Hun levede i en bjerghule i Arkadien. Overguden Zeus blev betaget af hendes skønhed og opsøgte hende ved nattetid. Han listede hjemmefra og lod hustruen Hera alene i ægtesengen på Olympen. Resultatet af de natlige besøg blev guden Hermes (ham, der tidligere var bomærke for Privatbanken)
- **juni** opkaldt efter Juno, guden for ægteskab
- **juli** opkaldt efter Julius Cæsar, som selv indførte måneden i sin såkaldt julianske kalender (læs mere til sidst)
- **august** opkaldt efter kejser Augustus. Han ville ikke ligge under for Cæsar og fik derfor selv opkaldt august måned efter sig, dels fordi den lå lige i forlængelse af juli (af "Julius"), dels fordi der så var lige så mange dage – 31 – i måneden som i juli
- **september** kommer af latinsk *septem* = syv, fordi september var den syvende måned i den romerske kalender  
*septet* = musikgruppe på syv musikere  
*septim* = tonespring på syv toner i en skala
- **oktober** kommer af latinsk *octo* = otte, fordi oktober var den ottende måned i den romerske kalender  
*oktet* = musikgruppe på otte musikere  
*oktav* = tonespring på otte toner i en skala
- **november** kommer af latinsk *novem* = ni, fordi november var den niende måned i den romerske kalender
- **december** kommer af latinsk *decem* = ti, fordi december var den tiende måned i den romerske kalender  
*decimal* = en tiendedel  
*deciliter* = en tiendedel liter

\*\*\*\*\*

## Derfor mangler vi ti dage

Det var Julius Cæsar, der opfandt den julianske kalender og gav den  $365\frac{1}{2}$  dage. Den blev indført i år 46 f.Kr., som samtidig fik 445 døgn (!) for at indhente det forsømte. Hvert fjerde år skulle der så skydes en ekstra dag ind. Men da et år helt nøjagtigt er 365,24220 dage, blev Cæsars år  $\frac{1}{128}$  for langt, og dermed endte alle højtiderne med ikke at ligge, hvor de burde. Der var for mange dage i året.

Pave Gregor XIII besluttede at bringe orden i rodet. Han opfandt den gregorianske kalender, som vi bruger i dag. I 1582 var man nået så meget for langt frem i tiden, at dagen efter den 4. oktober blev den 15. oktober. Så kom der atter orden i sagerne. Gregor XIII rettede også på skudårene, så de runde århundreder, der kan deles med 400 (1600, 2000 o.s.v.) bliver skudår.

I Danmark indførte vi først den gregorianske kalender i år 1700. Derfor mangler dagene mellem den 18. februar og 1. marts. England tog turen i 1752, Sverige i 1753 og Rusland først i 1918.

*Redaction: Thomas Breinstrup*